

LA BODEGA DEL CORSARI

GUIA DE **LECTURA**
I **PROPOSTA** D'ACTIVITATS

La lluita de l'Avella, una jove de pare senegalès i mare adoptiva catalana, per trobar la seva identitat i el seu lloc en el món. Un món que a vegades li és hostil i complicat.

AUTORA:

Marina Rubio i Martori

EDICIÓ:

Núria Sancho

DISSENY I MAQUETACIÓ:

Montserrat Estévez

IMPRÈS A:

Reinbook

DIPÒSIT LEGAL:

B-15.122-2004

La filla del ral·li

FITXA TÈCNICA

- ▶ **Títol:** *La filla del ral·li*
- ▶ **Autor:** Andreu Sotorra
- ▶ **Nombre de pàgines:** 168
- ▶ **Edat:** a partir de 14 anys
- ▶ **ISBN:** 84-246-8240-8

CONNEXIONS AMB EL CURRÍCULUM

- ▶ **Àrea:** Ciències socials, Llengua catalana.
- ▶ **Temàtica:** • La immigració.
- ▶ **Temes transversals:** • Educació cívica: l'adaptació a un nou món, l'acceptació de la diferència, la lluita per la igualtat i el respecte, la xenofòbia i el racisme.

Altres obres de temàtica similar:

- *Pell bruna*, de Josep Maria Morrerres, col·lecció El Corsari.
- *Carreró sense sortida*, de Víctor Omgbá, col·lecció El Corsari.

Per transferir les activitats del quadern als vostres alumnes, podeu fotocopiar cada pàgina del quadern amb una ampliació del 141% i obtindreu uns materials amb una disposició dels continguts idònia per a fulls mida DIN-A4.

BIOGRAFIA DE L'AUTOR

Andreu Sotorra va néixer a Reus (Baix Camp) el 28 de juny de 1950. Actualment resideix a Barcelona. Combina des de fa temps la feina d'escriptor amb la de periodista, crític literari i locutor radiofònic.

Abans de traslladar-se a Barcelona, encara al Baix Camp, l'autor ja s'havia dedicat des de molt jove al periodisme tant escrit com radiofònic, faceta que no ha abandonat mai, amb col·laboracions a Catalunya Ràdio, com a comentarista de llibres, a Ràdio Estel, com a comentarista de teatre, i al diari *Avui*, com a especialista en informació teatral. És membre del Col·legi de Periodistes de Catalunya. Ha exercit l'ensenyament, tant per a infants com per a adults, i va tenir una intensa activitat cultural, com a president d'Òmnium Cultural del Baix Camp, durant deu anys. D'entre l'activitat cultural d'aquest moment destaca la de ser impulsor i fundador dels Premis Literaris Baix Camp que actualment s'atorguen amb els noms d'Antoni de Bofarull i Gabriel Ferrater. És fundador de la col·lecció literària "Escornalbou", que es continua editant, i també de l'Escola de Català Escornalbou, dedicada a l'ensenyament del català per a adults, mestres i llicenciats, en col·laboració amb altres institucions, principalment a la dècada dels anys vuitanta, etapa durant la qual va ser membre de la primera Junta Permanent de Català, de la Direcció General de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya.

Com a novel·lista i narrador, Andreu Sotorra ha publicat fins ara vint-i-cinc llibres, principalment de novel·la breu i conte.

Obres d'Andreu Sotorra publicades a La Galera:

- ▶ *¿On és Berna, Ilse?* col·lecció Joves Adults.
- ▶ *La primera foto*, col·lecció Grumets.
- ▶ *El violinista de secà*, col·lecció Grumets.

RESUM DE L'OBRA

Avella té poc menys de trenta anys. És antropòloga i viu a París amb la seva segona mare d'origen català. El pare d'Avella era senegalès, i ara, que fa poc que ha mort, Avella està disposada a descobrir la història del seu pare i de la seva família senegalesa i també, és clar, la seva pròpia història des que va arribar a Catalunya quan tenia dos anys.

Ho farà a base de records i d'històries que anirà desgranant des de dalt de l'arc de la Defensa, de París, on s'ha enfilat, una nit de lluna en quart minvant, per escampar sorra del desert que ha portat del seu poble de naixement, Tambacounda.

A través dels records, Avella ens explicarà com va viure Andongo, el seu pare, des que va marxar del Senegal amb la necessitat de guanyar diners a Europa després de fer tot tipus de feines a l'Àfrica i no aconseguir sobreviure, fins que va tornar de nou al seu poblat i va trobar que la seva filla petita ja tenia dos anys, i que els seus dos fills grans ja havien mort i que la seva dona (la mare real de l'Avella) no tardaria a morir a causa de la malària.

Un cop Andongo es fa càrrec de la situació, decideix prescindir del que pugui pensar el seu clan i els déus que el protegeixen i segresta la seva pròpia filla i abandona la seva dona moribunda per tornar cap a Europa, cap a Catalunya més concretament, a una ciutat imaginària anomenada Orlanda (que bé podria ser Tarragona o alguna ciutat petita propera). Allà comença a treballar en la construcció d'un parc d'atraccions (o del que fos) i coneix Maria del Camí i el seu pare, Manuel. Maria del Camí i Andongo s'acaben enamorant i casant i és així com Avella té una nova mare (l'única mare que recorda) i un avi. Com tota la família, Avella ha de canviar de vida quan Andongo es queda sense feina i s'han de traslladar, primer a la costa i finalment a Orlanda, on la família va a parar en una caseta de lloguer que Avella anomena "La maison des africains" en un afany interminable per posar nous noms a les ciutats, a la gent i als llocs...

És en aquest petit pis de lloguer on Avella descobreix, gràcies a les històries del seu pare, per què l'anomenen la filla del ral·li, i és que Avella va néixer una nit de lluna en quart minvant quan el ral·li més

famós del desert creuava el seu poble natal, Là-bas (com diu el seu pare), a l'Àfrica.

Són les històries del pare les que parlen dels "Mals Fats", els esperits enfadats de la tribu del pare que sempre perseguiran la família per l'atreviment comès per Andongo de robar la seva filla del clan quan era tan petita i que són representats per un fragment d'una figura que imita la Victòria de Samotràcia (una famosa figura que hi ha al museu del Louvre de París) i que Andongo va trencar en la seva primera feina en terra catalana, abans de robar la petita Avella, abans de tot...

Però les històries del pare també parlen de tradicions i de supersticions al poblat, de la Nina del Clan que Andongo regala a la seva filla quan aquesta té la regla per primer cop i que representa la seva feminitat.

I la vida real és tan diferent del que expliquen els contes del pare: perquè els contes del pare no parlen de l'ablació del clítoris, de la intolerància, del rebuig social cap als immigrants i de la por que s'instal·la dins d'una jove de tretze anys quan sap que ha de llegir un manifest en una concentració d'immigrants que demanen justícia, respecte i drets, igual que qualsevol altra persona.

Les històries del pare parlen de la lluita personal per fer-se un lloc en un país i de com la bondat i l'amor poden allunyar els Mals Fats.

Avella sap que, dalt de l'arc de triomf de París, ella és només un petit gra de sorra al desert i que la seva història, la seva lluita, els seus amors i les seves pors es perden en la immensitat, enllà, al desert de Tambacounda...

Avella sap que ella va néixer una nit de lluna en quart minvant, que ella és la filla del ral·li.

PERSONATGES

EL PROTAGONISTA

- **Avella** ha de reconstruir les peces del seu passat i entendre o recordar moltes coses, ara que el seu pare és mort. És antropòloga i viu a París, però per arribar aquí ha hagut de lluitar, estimar, fer-se respectar i entendre moltes coses del seu clan, del lloc on pertany i curiosament, també, del lloc on ha viscut durant la seva infància: aquesta Catalunya de tantes cares (amable i racista alhora, protectora i esquerpa). Gràcies al relat dels seus records, Avella ens explica la història del seu pare, del seu clan, de la seva nova mare i de la vida que han viscut plegats..., però també, gairebé sense adonar-se'n, ens explica la problemàtica social de la immigració, els problemes d'adaptació i les diferències que hi ha entre les dues cultures.

ELS ALTRES PERSONATGES

- **Andongo** és el pare d'Avella. Un home senegalès, valent, lluitador i capaç de qualsevol cosa per tirar endavant la seva família. Un dels primers de la seva regió a emigrar i un dels pocs d'atrevir-se a temptar els Mals Fats (una mena d'esperits malignes que una vegada t'han assenyalat, ja no t'abandonen mai).
- **Maria del Camí** és la mare catalana d'Avella i la segona dona d'Andongo. És ella qui fa de mare a Avella i qui li explica la realitat que li ha tocat viure: el perquè de la por del seu pare als Mals Fats, el perquè de l'ablació del clítoris d'Avella just acabada de néixer i el perquè de la intolerància i el racisme.
- **L'avi Manuel** és el pare de Maria del Camí. D'origen andalús i, per tant, coneixedor d'alguna manera o altra de la sensació que té un immigrant quan arriba a un lloc nou, és un dels primers homes que ajuda Andongo quan arriba a Catalunya amb la petita Avella de dos anys en braços.

ABANS DE LLEGIR

1 Observa la coberta del llibre i contesta les preguntes següents:

- Quin ral·li creus que és el que dona títol al llibre?
- Què en saps?
- Quins països africans creua?
- Per què és tan famós?

2 Recorda que Avella, la protagonista del llibre, està investigant les seves arrels en el clan familiar on va néixer, al Senegal. Fes un petit treball d'investigació i explica breument com viu un clan a l'Àfrica:

.....

.....

.....

.....

.....

3 Posa't en la pell d'un immigrant i explica quins creus que deuen ser els principals problemes que té quan arriba a un país com Catalunya i ha de començar des de zero:

.....

.....

.....

.....

.....

4 Explica quina és l'experiència sobre la immigració que pot tenir algun immigrant que coneguis:

.....

.....

.....

.....

.....

5 Intenta explicar per quines causes et sembla que una persona decideix emigrar:

.....

.....

.....

.....

.....

DESPRÉS DE LLEGIR

1 Contesta les preguntes següents:

- D'on prové la família paterna d'Avella?
- Per què emigra el seu pare?
- Quan Avella és petita, a classe, li fan dibuixar la seva família. Què/qui dibuixa?
- Per què?
- De quina estàtua prové el tros d'ala que trenca Andongo i que segons ell és un presagi dels Mals Fats? Per què ho considera un Mal Fat? Què és un Mal Fat?

2 Redacta, d'acord amb el llibre, una petita definició dels termes següents:

- ▶ Racisme:
- ▶ Xenofòbia:
- ▶ Intolerància:
- ▶ Il·legal:

3 Llegeix aquest fragment i respon:

“Una feina com aquella, de mal fer i perillosa, només la podíem fer els immigrants [...]” (pàg. 40)

- Quines són les feines que acostumen a fer els immigrants quan arriben a Catalunya?
- Per què en el llibre trobem una frase com la que has llegit?
- Creus que és certa?
- Creus que els immigrants tenen la mateixa facilitat per accedir a una feina digna?

4 Llegeix aquest fragment i reflexiona:

“I recordeu això, petites: no volem africans al barri! Ho sentiu bé? Ni africans, ni filles d'africans, ni nenes pones que siguin amigues de filles d'africans, d'acord?” (pàg. 129)

- Defineix amb una frase el comportament de la persona que fa aquesta afirmació:
- Coneixes algú que pensi així?
- Què n'opines, d'aquest comportament?
- Què caldria fer per evitar-lo?

1 Rellegeix aquest fragment i reflexiona:

“–Digue’m, mirallet, què veus?

–La teva vagina, Avella.

–I què més, mirallet maco?

–Res més, Avella.

–Mira-ho bé, mirallet... no hi veus el clítoris?

–Quin clítoris, Avella?

–El clítoris de fer l’amor, mirallet.

–Les nenes de Tambacounda no tenen clítoris, maca!” (pàg. 105)

• Què és l’ablació del clítoris?

.....

• Encara es practica en l’actualitat? Per què?

.....

• Quin simbolisme té?

.....

■ **Redacta breument la teva opinió sobre aquest fet:**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2 Busca a Internet i respon:

• Nombre d’immigrants a Catalunya i origen predominant:

.....

.....

• Nombre d’immigrants a Espanya i origen predominant:

.....

.....

• Nombre d’immigrants a Europa i origen predominant:

.....

.....

• Fes una valoració futura sobre la tendència de creixement de la immigració:

.....

.....

.....

.....

.....

3 Busca informació del ral·li París-Dakar i fes-ne un breu resum:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

El cinema: *Saïd*

- ▶ La pel·lícula *Saïd*, de Llorenç Soler (1998), mostra les dures condicions de vida que tenen els immigrants magrebins al nostre país. El jove Saïd, un noi marroquí de vint anys, creua l'estret de Gibraltar en una pastera i després d'un llarg viatge aconsegueix arribar a Barcelona, on molt aviat s'adonarà dels prejudicis racistes i dels impediments legals que l'obliguen a viure marginat de la societat. Tot i els entrebancs, coneixerà l'Anna, una jove estudiant de periodisme, i un grup d'immigrants nord-africans que han format un grup musical.

Recerca a Internet

- ▶ Podeu visitar algunes pàgines web on podreu trobar informació relacionada amb temes d'immigració com ara:

www.diba.es/crid

El **CRID** és l'òrgan de la Diputació de Barcelona que es dedica a regular, promoure i unificar activitats que fomentin la integració de la població.

www.sosracisme.com

Sos Racisme és una organització encarregada de promoure el respecte vers els immigrants i ajudar-los a establir-se a Catalunya (i tot Europa) amb normalitat.

www.bcn.es/diversa/consellcat.htm

Pàgina web de l'**Ajuntament de Barcelona** en què hi ha una llista de tots els col·lectius immigrants que participen activament en el Consell de la Diversitat.

www.barcelonesjove.net

Pàgina web de l'**associació Barcelonès Jove**. Hi pots trobar adreces d'interès relacionades amb el tema de la immigració, informació de la manera com es pot participar en els actes culturals que es fan a Barcelona relacionats amb aquest tema i un munt de recursos més.

www.ravalnet.org/festasos

Pàgina web de l'**Associació de Veïns del Barri del Raval**. Inclou un enllaç interessant sobre la Festa de la Diversitat.

LA BODEGA DEL CORSARI

PROPOSTES DE LECTURA PER A ESO

PROMOTEXT

Diputació, 237, baixos 2a

08007 Barcelona

Tel. 932 160 832

Fax 932 160 231

www.enciclopedia-catalana.com

text@grec.com

LA GALERA, SA EDITORIAL

Diputació, 250

08007 Barcelona

Tel. 934 120 030

Fax 933 173 277

www.editorial-lagalera.com

lagalera@grec.com